

5842

Gesti-Ma Rahwa

Kalender,

ehf

Läht-Kamat

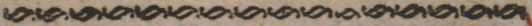
I 7 8

Uasta peäle, pärrast

Jesanda Jesusse Kristusse

Sündimist.

Tallinnas,

Trükkitud Lindworsse Kirjadega

Pärrast sedda kallist Jēsusse Kristusse
sündimist, on kannawo se 1785. aasta

Pärrast ma-Ilma lomist	5734
Pärrast Lutterusse õige Usso ülles- wõtmist	268
Pärrast wanna katko	128
Pärrast sedda kui wäggi Pranburgi läfs	106
Pärrast sedda kui Toompä pöllend	101
Pärrast sedda sure nälja hakkatust	90
Pärrast teist katko	75
Pärrast meie armolissema Keisri ja Sure Praua K A T H A R I N A sündimist	56
Pärrast sedda kui ta hakkand wallit- sema	23

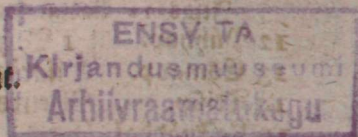
Pühha-Päwa märk

E.

Zoulo-ja Wastla päwa wahhel, on
3 Raddalat ja 4 Päwa.

Märkide selletaminne.

- Noor ku.
 - ☾ Esfimenne werendel.
 - Täis ku.
 - ☾ Wiimne werendel.
 - Hea aadrit lasta.
 - ☾ Hea kuppo lasta.
 - Hea arstimisse rohto wõtta.
 - ☾ Hea külwada ning istutada.
 - Hea lapsi woõrutada.
 - ✕ Sedda, mis pitkaliste peab kaswama.
 - ☾ Hea puid raiuda hone tarwis.
 - ☾ Ahjo tarwis.
- p. parrast.
p. l. parrast lounat.
e. l. enne lounat.
P. Pühha.

38179

TRINAKRUS. Neári = Ku.

Kristusse Umberleifam: Luk. 2, v. 21.

1	Kestnáddal	Neári-Páam	Alta Jesus
2	Neljapáam	Abel	Tuistased
3	Keðe	Set	ja
4	Laupáam	Enof	nende

Jesus Egyptusse maal, Matt. 2.

5	Púhhapáam	P. párr. Neári	5, 52. p.l.
6	Esmaþp.	3 Kuus. P.	járrele
7	Teisipáam	Julianus	felged
8	Kestnáddal	Erart	→ ●
9	Neljapáam	Peatus	ning
10	Keðe	Paaroll P.	fange
11	Laupáam	Ewraim	●

Jesus 12 Aðstat wannu, Luc. 2, 41.

12	Púhhap.	1 P. párr. 3. a. P. P.	
13	Esmaþp.	Hilarius	Fulmad
14	Teisip.	Beliks	● 9, 50. t.l.
15	Kestnáddal	Tirik	→
16	Neljap.	Risbregt	Ilmad
17	Keðe	Tomise P.	on

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Lauapäaw | Nrel | odata,

Pulmad Kana Viinas, Joann. 2, 1.

19 Pühhap. | *2 N. pärr. 3. a. 3. P.*

20 Esmasp. | *Waab. Seb.*

21 Teisipäaw | Neto | Lummi-

22 Keßknäddal | Winsent | *(2, 23. p. l.)*

23 Neljap. | Potta | *fad*

24 Rede | Timoteus | do

25 Laupäaw | *Pactoli Umb.* | tuul

Pealikust Kapernauma Viinas, Matt. 8, v. 1.

26 Pühhap. | *3 N. pärr. 3. a. 3. P.*

27 Esmasp. | Krisostom. | *waah*

28 Teisipäaw | *Karel* | hel ud-

29 Käßknäddal | Samuel | *● 1, 19 p. l.*

30 Neljasp. | Adalgund | dosed

31 Rede | Ann | Ilmad.

12 nel selle ku päwal, touseb päike kello 3, ning ühhe pole tundi, lähhäb alla, kello 3. ning ühhe pole tundi. Päaw on pikk 7. tundi, ja ü 17. tundi.

SEBRUNNUS. Kúinnla = Ku.

1 Laupáam | Pirrit | Þeh=

RNJSUS Vaema peál, Matt. 8.

2 Þúhþapáam	<i>4 P. p. 3. R. P. Kúinnla P.</i>	
3 Esmasþáam	Hanna	med
4 Teisipáam	Beronika	→ niis=
5 Kestnáddal	Agata	D 5, 23. e. l.
6 Meljapáam	Zio	✠ ... fed,
7 Keðe	Rikart	lum=
8 Laupáam	Kásperdina	mi=

Umb rohhust, Matt. 13.

9 Þúhþapáam	<i>5 P. p. 3. R. P.</i>	
10 Esmasþáam	Kolastika	saogo
11 Teisipáam	Evo	fegga=
12 Kestnáddal	Eulalia	tud
13 Meljapáam	Peningna	<i>4, 26. e. l.</i>
14 Keðe	Valentin	Ilmad.
15 Laupáam	Baustina	≡

Wina, Mæst. Matt. 20, 1.

16 Þúhþap. | *9 P. e. R. All. P.*

Hel Runt on tannaro 28 Päwa.

17 Eömasp.	Allesander	3	Men
18 Teisipääw	Kontordia		de
19 Kestnäädal	<i>Simon Ap.</i>		järrele
20 Meljapääw	Cigarius		wäg
21 Keede	Jesaias		<i>7, 54 c. l.</i>
22 Lauupääw	<i>Petri Pääw</i>	→	ga

Kälwi : Mehbess, Luk. 8, 4.

23 Pühhapääw	<i>P. c. K. III. P.</i>		
24 Eömaspääw	Serenus		Kanz
25 Teisip.	<i>Wadise P.</i>		ge
26 Kestnäädal	Wiktorius	▲	kulin.
27 Meljap.	Nestor	●	Oil, 10. p. l.
28 Keede	Leander		Selge.

16 nel selle ku päwal toufeb päike, kello 7. lähhäb
alla, kello 5. päaw on 10, õ agga 14. tundi, pitk.

1 Laupääw	Albinus	Käl
Pinne Tee äres, Luc. 18, 31.		
2 Pühhapääw	<i>Paast. D.</i>	mad,
3 Esmaspääw	Medea	selged
4 Teisipääw	<i>Paast. D.</i>	Ilmad
5 Keßnädal	<i>Sulku D.</i>	woik
6 Neljapääw	Kotwrid	D 6, 47. p. l.
7 Keede	Perpetua	♣ sid
8 Laupääw	Ciprian	✠

Kristusse Riisatamisest, Matt. 4, 1.

9 Pühhapääw	<i>1. Paast.</i>	<i>Pööl D.</i>
10 Esmaspääw	Mikeus	≠ en
11 Teisipääw	Konstantin	≡ nast
12 Keßnädal	Krefor	⋄ pöör
13 Neljapääw	Ernestus	da
14 Keede	Safarias	⊙ 10, 41. p. l.
15 Laupääw	Longinus	tunt

Kananea, Raesest, Matt. 15, 21.

16 Pühhap.	<i>2. Paast.</i>	seks
------------	------------------	------

Sel Kuul on 31 Päwa.

17	Esmaspäaw	Ernto	peh
18	Teisipäaw	Willemina	meks
19	Keßnädal	Kabriel	ja
20	Neljapäaw	Matrona	†
21	Kebe	Pent	uddu
22	Laupäaw	Nawael	C 4, 43. p. l.

Sif tes Kurrantist waawat: Luk. 11, 14.

23	Pühhap.	3 P. Paast.	seks
24	Esmasp.	Kasimir	3
25	Teisipäaw	P. Mar P.	maks.
26	Keßnädal	Emanuel	8
27	Neljapäaw	Kustaw	Päaw
28	Kebe	Kideon	• affab
29	Laupäaw	Cistakius	• 8, 17. e.l.

5000 Mehe södmisest, Joann. 6, 1.

30	Pühhapäaw	4 P. Paast	fulka
31	Esmasp.	Detlaus	• tama.

Ionel selle ta päwal touseb päite kello 6. lähhäb
 alla kello 6. päaw on 12. ja ö 12. tundi piik.

APRILS. Jürri = ehk Mahla-Ku.

1 Teisipääd	Karijaliste P.	Död
2 Keßknäddal	Teodorus	† on
3 Neljapääd	Berdinand	kulmad,
4 Keede	Ambros	Pääd
5 Laupääd	Maksim	☾ 10, 28. e. l.

Jesus krowidega wißatub, Joann. 8, 46.

6 Pühhapääd	P. Paastus	sullatab
7 Esmaspääd	Aaron	ja
8 Teisipääd	Liborius	paistab
9 Keßknäddal	Bogislaus	selgeste
10 Neljapääd	Leo	☿
11 Keede	Julius	selle
12 Laupääd	Etsekiel	♁.

Kristusse jisse = sõitmisest, Matt. 21, 1.

13 Pühhap.	P. Paastus	☉ 2, 5. p. l.
14 Esmaspääd	Kuini Pääd	jár
15 Teisipääd	Karin	rele
16 Keßknäddal	Kudelo	☿
17 Neljapääd	Suur Neljas	wihm

Sel Kuul on 30 Päwa.

18 Rede	<i>Suus Rede</i>	lumme-
19 Laupääw	Hans	ga
Krietusse Illestousmissess, Mark. 16, 1.		
20 Pühhapääw	<i>Pühha</i>	segga
21 Esmasp.	<i>Teine Pühha</i>	<i>10, 50. 7. 1.</i>
22 Teisipääw	<i>Kolmas P.</i>	tud.
23 Keßneddal	<i>Jurri Pääw</i>	☉
24 Neljapääw	Albert	Selged
25 Rede	<i>Marthusse P.</i>	tuul-
26 Laupääw	Esfelias	☿ sed

Kinnipandud utsiß, Joann. 20, 19.

27 Pühhapääw	<i>P. pärr. Illest. P.</i>	● 57
28 Esmaspääw	Klaus	✠ (14. p. 1.
29 Teisipääw	Witalis	☉ willud
30 Käßneddal	Reinmund	♄ Ilmad.

12 nel selle tu päwal touseb päilik, pele tundi pärrast kello 4 ning lähääb alla, pool tundi pärrast kello 7. Pääw on pitk 15. ja õ 9. tundi.

MÄZUS. Måio - ehk Peh - Ru.

1 Neljapääw	Bobert Pääw	Uddune
2 Rebe	Sigismund	willo
3 Laupääw	† Leidmine	✠ Ilm

Heast Karjatsfest, Joann. 10, 11.

4 Pühhap.	† P. pärr. Alkest. P.	
5 Esmasp.	Susanna	D 3, 34. e. l.
6 Teisip.	Domisilla	✠ wabhel
7 Restnädal	Zanislaus	Kilmad
8 Neljapääw	Zesiderius	Söd.
9 Rebe	Job	Heit-
10 Laupääw	Parnabas	lit-

Urrikesse|aia pärrast, Joann. 16, 16.

11 Pühhap.	† P. pärr. Alkest. P.	
12 Esmasp.	Kert	✠ kud
13 Teisip.	Liberatus	4, 15. e. l.
14 Restnädal	Sabina	Päwad.
15 Neljapääw	Uuno † Pääw	†
16 Rebe	Peregrinus	Selge
17 Laupääw	Jodocus	ja

Hel Kniul on 31 Päwa.

Kristusse ärraminneisfest, Joann 16, 5.

18 Pühhap.	4 P. p. III P	
19 Esmasp.	Potensia	tunne
20 Teisip.	Will	(6, 24. e. l.
21 Kesknäddal	Willemina	✠ ✠
22 Neljap.	† Päaw	Müüd
23 Keede	Eduard	alkawad
24 Laupäaw	Pendiks	✠ sojad

Digest pallumisfest, Joann. 16, 23.

25 Pühhap.	5 P. p. III. P. Urwan	
26 Esmasp.	Ester	Päwad
27 Teisip.	Veet	✠ 2, 43. p. l.
28 Kesknäddal	Willem	✠
29 Neljap.	Suur † Päaw	tul
30 Keede	Petronella	la.
31 Laupäaw	Wifand	

Smal selle fu päwal touseb päike pole tundi
pärast kello 3. ning lähhäb alla, pole tundi pärast
kello 8. päaw on pitk 17. d. agga 7. tundi.

JUNJUS.

Jani = Ku.

Rödmustajast, Joann. 15, 26.

1 Pühhapääw	<i>P. Mär. III. P.</i>	
2 Esmaspääw	Hiskia	☉ Willud
3 Teisipääw	Rasmus	D 9, 3. p. l.
4 Keßnäddal	Liso	✝ niisket
5 Neljapääw	Ponivasius	ja
6 Keede	Artemius	tuulshed
7 Lauupääw	Eukretsia	3l

Pühhaß Waimust, Joann. 14, 23.

8 Pühhapääw	<i>4 Pühk</i>	mat.
9 Esmaspääw	<i>Leine Pühha</i>	Wihm
10 Teisipääw	<i>Kolmas P.</i>	<i>Villem P.</i>
11 Keßnäddal	Blawius	<i>3, 15. p. l.</i>
12 Neljapääw	Pasilides	☉ pärrast
13 Keede	Tobias	sedda
14 Lauupääw	Parnabas	✝ so=

Jesus ja Nikodemus Joann. 3, 1.

15 Pühhapääw	<i>atno Junn. P.</i>	<i>Witus</i>
16 Esmasp.	Justina	jad
17 Teisip.	Kreet	selged

Sel Kuul on 30 Päwa.

18	Kestnaddal	Nikander	CII, I a. l
19	Meljapäaw	Kerreasius	Päwad
20	Mede	Abgarus	se'ae
21	Lampäaw	Nael	ja

Mikkast Mehhest, Euf. 16, 19.

22	Pühhapäaw	I P. p. 3. a. 3. P	
23	Esmaepäaw	Pasilius	4 soe.
24	Teisipäaw	Jani Päaw	Mürrista:
25	Kestnaddal	Kristiana	● I, 38 p.l.
26	Meljapäaw	Jeremias	minne
27	Mede	Ladislauß	fange
28	Lampäaw	Josua	wihmaga.

Surest Dhto: söma: aiast, Euf. 14, 16.

29	Pühhapäaw	2 P. p. 3. a. 3. P. Peetri	
30	Esmaep.	Judit	l. s.

1 onel selle Ku Päwal touseb päike 3. werendel pärrast kello 2. ning lähhäb alla, üks werendel pärrast kello 9. Päaw on pitk 18 ning üks pool Tundi. S on 5 ning üks pool tundi.

1 Teisfjááw	Leobald	Selged
2 Restnáddal	<i>Heima Mar. P.</i>	Páwad
3 Meljapááw	Kornelius	D 2, 28. p. l.
4 Rede	Ulrið	fojad
5 Laupááw	Anselm	● Almáð.

Raddanut Lambast, Luk. 15, 1.

6 Púhhap.	<i>3 P. P. 3. A. 3. P.</i>	
7 Esmasp.	Erino	Wágga
8 Teisfjááw	Semetrius	foe
9 Restnáddal	Kilian	tan
10 Meljapááw	Israel	☆ ge
11 Rede	Eleonora	<i>60, 15. e. h.</i>
12 Laupááw	Hindrið	múrris

Olge armólissed, Luk. 6, 36.

13 Púhhap.	<i>4 P. P. 3. A. 3. P. Marc. P.</i>	
14 Esmasp.	Ponawent	tamin
15 Teisfjááw	<i>Wost. Jagg</i>	ne
16 Restnáddal	August	●
17 Meljapááw	Aleksius	<i>C 46. p. l.</i>
18 Rede	Rosina	mis

Sel Kuul on 31 Päwa.

19 Laupäaw	Kuwina	woiks
Robfest Kalla: sagist, Luk. 5, 1.		
20 Pühhap.	5 P. 2. 3. a. 3. P.	
21 Esmaspäaw	Daniel	pahjo
22 Teisipäaw	Apollina	Fabjo
23 Kesküäddal	Karolina	tehha.
24 Neljapäaw	Kirsti	Tuul.
25 Kede	Jakobi P.	● 2, 32. e. l.
26 Laupäaw	Anno	⦿ Selge.

Wariseride Sigusfest, Matt. 5, 20.

27 Pühhapäaw	6 P. 2. 3. a. 3. P.	
28 Esmasp.	Peatrix	✠ ud=
29 Teisipäaw	Olowi P.	dune.
30 Kesküäddal	Abdon	wihm.
31 Neljasp.	Kermann	✠

14nel selle ku päwal, touseb päike 3. werendel pärrast kello 4. ning lähhäb alla, werendel pärrast kello 7. päaw on pitt 14. ning üks pool, ö agga 9 ning üks pool tundi,

AUGUSTUS.

Leikufse = Ku.

1 Rede	Pectri Wang	Cojad
2 Laupáam	Elesar	6, 28. e. l.

4000 Mebbe föðtunissest, Mark. 8, 1.

3 Þúhhapáam	7 P. 3. a. 3. B.	
4 Esmaspáam	Rudas	✠ Þáwad
5 Teisipáam	Tominius	Múrris-
6 Keftnáddal	Eigenius	tamin-
7 Meljapáam	Tonatus	ne
8 Rede	Ciriakus	✠ kange
9 Laupáam	Nomamus	● 8, 25. 6. l.

Walle Þrohvetidest, Matt. 7, 15.

10 Þúhhapáam	8 P. 3. a. 3. B. Lauritse P.	
11 Esmasp.	Herm	rahhega
12 Teisipáam	Eisebius	segga-
13 Keftnáddal	Elara	tud.
14 Meljap.	Ello	Miis-
15 Rede	Kuffi Mar. P.	C II, 39. p. l.
16 Laupáam	Isaí	✠ fed

Ulleföhtiest Maja = Þiddajast, Luk. 16, 1.

17 Þúhhapáam	9 P. 3. a. 3. B.	
--------------	-------------------------	--

See Kuul on 31 Päwa.

18	Esmaspäaw	Leno	✠	wih
19	Teisipäaw	Sebald		ma
20	Kesknäddal	Kut		sed
21	Neljapäaw	Wilibert	●	St
22	Kede	Sakeus		mad.
23	Laupäaw	Marfabas	●	5, 29. p.l.

Jerusalemma ärrarikmisses, Luk. 19, 41.

24	Pühapäaw	<i>D. p. 3. & 3. P. Perst D</i>		
25	Esmasp.	Ludwik		Seled
26	Teisipäaw	Treneus		kaunid
27	Kesknäddal	Yerent	✠	Pa
28	Neljap.	Augustin		mad
29	Kede	<i>Joann. Huff.</i>	✠	wilkud
30	Laupäaw	Rebekka	...	död.

Wariserist ja Tölnerist, Luk. 18, 41.

31 Pühapä. *D. p. 3. & 3. P. D 9, 4. p.l.*

14nel selle ku päwal touseb päike 3. werendel pärrast kello 4. ning lähhab alla, werendel pärrast kello 7. päaw on pitk 14. ning üks pool, õ agga 9. ning üks pool tundi.

SEPTEMBER. Suggise: ebf Mihli: Ku.

1 Esmasp.	Etidius	Kui=
2 Teisipááw	Elisa	wad
3 Kestnáddal	Reinart	ja
4 Neljapááw	Moses	tuul=
5 Kebe	Kai	sed
6 Laupááw	Magnus	✠

Kurdist ja Keletumast, Mark. 7, 31.

7 Pühhap.	<i>12 P. 3. a. 3. P. 24, 26. p.!</i>	
8 Esmasp.	<i>Maria Sünd.</i>	Ilmad.
9 Teisipááw	Ubigail	✠ Kau=
10 Kestnáddal	Cobald	mid
11 Neljapááw	<i>Pöörí Páám</i>	✠ sojad
12 Kebe	Sirus	✠ páwad
13 Laupááw	Amatus	✠ leh=

Breestrist ja Lewisist, Luk. 10, 23.

14 Pühhap.	<i>13 P. 3. a. 3. P. tül. 69,</i>	
15 Esmaspááw	Nikodemus	<i>46. p. h</i>
16 Teisipááw	Erwemia	✠ wad
17 Kestnáddal	Titus	wihma
18 Neljapááw	Werner	✠

Et Ruul on 30 Päwa.

19 Rede	Baustus	
20 Laupääw	Eöns	pole,

Rünnest Piddali: többis: Luk. 17, 11.

21 Pühhap.	<i>14 P. p. 3. a. 3. P. Madd. P.</i>	
22 Esmasp.	Morits	○ 10, 14. e. l.
23 Teisipääw	Osea	✦ Nüsked
24 Keßnäddal	Kleomas	wihma-
25 Neljapäääw	Harald	sed
26 Rede	Teitel	→ Ilmad
27 Laupääw	Udolv	→ willo

Mammouast, Matt. 6, 24.

28 Pühhapääw	<i>15 P. p. 3. a. 3. P.</i>	
29 Esmaspääw	<i>Miheli Päam.</i>	∴ tulega.
30 Teisip.	Hironimus	D 9, 29. e. l.

12 nel selle ru päwal touseb päike kello 6. ning lähhäb alla kello 6, päääw on yitk 12. ning ö fa 12. tundi.

OKTOBER. Wina = ehf Noja = Ku.

1 Kestnáddal	Wolrad	Löð
2 Nelsjapáám	Jairus	on
3 Keðe	Wolmer	kilmad
4 Laupáám	Prants	↳ páwad

Maini Elna suruust, Luk. 7, 11.

5 Pühhapáám	16 P. P. 3. a. 3. P.	
6 Eemas páám	Amalia	niisket
7 Teisipáám	Eusanna	1, 17. e.f.
8 Kestnáddal	Kustaw	↳ ja
9 Nelsjapáám	Tomasia	roppud.
10 Keðe	Purkart	Uddu-
11 Laupáám	Angelus	* ne.

Wee = Löbbifest, Luk. 14, 1.

12 Pühhap.	17 P. P. 3. a. 3. P.	
13 Eemas p.	Cecilia	1, 59. e.f.
14 Teisipáám	Kalifstus	niiske.
15 Kestnáddal	Seddo	* +
16 Nelsjapáám	Kallus	wihm
17 Keðe	Olop	fange
18 Laupáám	Lufas	tulega

Sel Kuul on 31 Päwa.

Euremassi Käsusi, Matt. 22, 33.

19 Pühapääw	18 P. p. 3. a. 3 P.	
20 Esmaspääw	Wendelin	→ Wabhel
21 Teispääw	Ursel	lummi-
22 Keßknäddal	Cewerin	⊙ 4. 2. e. l.
23 Neljapääw	Salome	≡ wabhel
24 Tede	Wlorentin	wihma
25 Laupääw	Kristian	faddo.

Uhwatud Innimesesest, Matt. 9, 1.

26 Pühapääw	19 P. p. 3. a. 3 P.	
27 Esmaspääw	Willip	felge
28 Teisip.	Engelbregt	∴ taew
29 Keßknäddal	Zippalom	⊙ 8, 9 p. l.
30 Neljapääw	Zesowat	tule- ja
31 Tede	Wolfgang	— külmaga.

16nel selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 7. ning lähhäb akka pole tundi pärrast kello 5. pääw on pitk 9. d 15. tundi.

1 Laupdåw | **Fühbade P.** | Wahhel

Pulma Nidest, Matt. 22, 1.

2 Pühhapååw	20 P. p. 3 a. 3. P. Ding. P.	
3 Esmaspååw	Kottlieb	Pål =
4 Teisipååw	Ott	↳ mad,
5 Kestnåddal	Kåspet	● 11, 23 c. 6
6 Meljapååw	Palsen	wah =
7 Rede	Klaudius	∴ hel
8 Laupååw	Brits	fullad

Kunninga Nebbe = Poiast, Joann. 4, 47.

9 Pühhap.	21 P. p. 3 a. 3. P.	
10 Esmaspååw	Martin Lutter	wihma =
11 Teisipååw	Martin + Nijf.	sed
12 Kestnåddal	Arkadius	↳ 6, 56. p. 6
13 Meljapååw	Predrik	roppud
14 Rede	Leopold	På =
15 Laupååw	Atanasius	↳ wad.

Kawwalast Gullafest, Matt. 18, 23.

16 Pühhapååw | **22 P. p. 3 a. 3. P.**

Get Ruul on 30 Päwa.

17	Esmaspäaw	Zonas	• Pilwene.
18	Teisipäaw	Esra	Alkab
19	Keftnaddal	Lisbet	└ Kälma
20	Neljapäaw	Almos	• 0,29. p.l.
21	Keede	Maria Ohw.	ja
22	Laupäaw	Sesilia	• Summis

Kohto: Mahhast, Matt. 22, 15.

23	Pühhapäaw	23 P. p. 3. a. J. P.	
24	Esmaspäaw	Josias	faddo
25	Teisipäaw	Kaddriina P.	pole löma.
26	Keftnaddal	Konrad	• Sullia
27	Neljap.	Isai	ilm wihs
28	Keede	Künter	D 5, 16. e. l.
29	Laupäaw	Ewert	└ maga.

Kristusse fisse: söitmissesf, Matt. 21, 1.

30 Pühhap. | **11 St. Eul. P. Andrese P.**

9mal selle fu päwal touseb päike pole tundi
pärast kello 8. ning lähhäb alla pole tundi pärs-
rast kello 3. päaw on pitk 7. ö agga 17. tundi.

DECEMBER.

Zoulo = Ku.

1	Esmapääw	Vrent	Ud=
2	Teisipääw	Kandidus	dune
3	Kestnåddal	Parbo	↳ ja
4	Neljapääw	Ugaton	⊕ m. 28. p. k.
5	Kede	Wolber	fulla
6	Laupääw	Niggolas	Zlm.

Tähhet enne wimist Päwa, Luk. 21, 25.

7	Pühhapääw	⊕ Kr. Tull. B.	↳ Selged
8	Esmapääw	Mar. Samin.	kulmad
9	Teisipääw	Zuhkum	↳
10	Kestnåddal	Zuhhem B.	Pä=
11	Neljapääw	Elso	wad
12	Kede	Ottilia	⊕ 2, 45. p. k.
13	Laupääw	Rutia	↳

Joannes Wangi = Tornis, Matt. 11, 2.

14	Pühhap.	⊕ Kr. Tull. P.	↳ tule=
15	Esmapääw	Joanna	⊕ ja
16	Teisipääw	Lidia	lummi=
17	Kestnåddal	Alvina	saoga
18	Neljapääw	Kristow	⊕

Sel Kuul on 31 Päwa.

19	Keede	Lott	☿ Lummis-
20	Laupäaw	Abraam	☉ I, 41. p. l.

Joannesse Tunnistusfest, Joan. 1, 19.

21	Pühhapäaw	4 Kr. Tull. P.	Toma P.
22	Esmaspäaw	Beata	☿ sadde
23	Teisipäaw	Udo	ja ja
24	Kesküädal	Ewa	külm
25	Neljapäaw	Joulo P.	teeb
26	Keede	Teme D.	aasta
27	Laupäaw	Kolmas P.	pääle

Cesti Jmmreks; pannemissfest, Luk. 2, 33.

28	Pühhap.	P. P. Kr. Tull. P.	☉ 7, 34. p. l.
29	Esmasp.	Noa	otja
30	Teisipäaw	Tawet	☾
31	Kesküädal	Silvester	☿ ☽ ☉

1 onel selle ku päwal touseb päike werendel pärrast kello 9. ja lähhäb alla 3. werendel pärrast kello 2. päaw on pitk 5. ja üks pool tundi, 8 agga 12. ja üks pool tundi.

Päwa = ja Ku = Warjuta-
misest.

Sel aastal Päaw üksi saab kaks
kord warjutud, agga mollemad War-
jutamisest ei polle meie Pool mitte
nähtawad.

Päwa = ja Ku =
Warjutamisest.

Tcäda

Teada antakse:

Neile, kes himmustavad Paede la-
dale tulla, et Paede linnas kolm korda
aastas lata petakse; 1) 3mal Kuuinla ku-
päwal, ehk Päwa, pärrast Kuuinla pä-
wa; 2) 25mal Jani ku päwal ehk päwa,
pärrast Jani päwa, ja 3) 21sel Mihkli-ku
päwal, ehk Maddisse päwal.

Weel antakse teada et Neäri ku teisel,
kolmandamal ja neljandamal Päwal,
Weiste = Doste, Lata petak e Kirrimäe
Moisas, Niggola = Kihhelkoõnas Läne-
Maal.

Kolme Runninga Pühhal saab Rosen-
dahli = Moisas Merjama Kihhelkoõnas
üks Lada = Päew petud.

Weel antakse teada et Merjama Kirriko
jures kolmandamal Kristiusse Tullemisse
Pühhal Joulo kuus igga aasta Weiste-
Doste Lata petakse.

Künne

Kümme Jäggo.

S. 449. Se kues Nuhtlus tulli selli järrel. Moses ja Aaron wötsid Jehowa Kässo peäle iggäuks ommad mollemad Peud täis Ahjo Tahma, ja wiskasid sedda Kunninga nähhes lajjale wasto Taewast, ja se sai Tolmuks ülle keige Egiptusse Ma, mis üllesatas Paised ja Willid Innimeste ja Lojuste külges, - nenda et need Nojjad ja Kunstimehhedgi (S. 439) ei woinud seisma jada Mosesse ette nende Paisede pärrast, mis nende Jhho külges ollid nenda sammoti kui keigel mu Egiptusse Rahwal. Agga Kunningas ei pännud sedda Asja tähhele.

450. Siis lasli Zummal kulumada suur raskest Rahhe-Saddo; mis Innimesi ja lojussid piddi ärrasurmama ja mahhalõma, kui nemmad se Sao Aeges wäljas olleksid. Kes nüüd Kunninga Rahwa seas
Zum-

Zummala Uwardamist kartis, se lastis
ommad Sullased ja Ujusfed Kõio ajada,
agga teised järsid nemmad wälja.

S. 451. Ja Moses firruas omma Keppi
wasto Taewast, ja Jehowalt tullid Pitk-
semürristamissed, ja Rahhe; ja pitkse Tul-
loke kâis otse Mani maas; ja se Rahhe olli
raske, ja se Tulloke hirmus, mis Rahhega
seggaminne kâis, ja lodi mahha keik Ujus-
sed ja Innimesfed, mis ial wâhast leiti,
ja keik Wälja Kõhhud, ja keik Puud pek-
sis Rahhe karti; ja Linnad ja Udrad lodi
mahha, sest need ollid lonud.

S. 452. Siis waras lakkitas Mosesse ja
Aroni järrel, ja ütles neile: Ma ollen sed-
da Puhko Patto teinud; Jehowa on õige,
agga minna ja mo Rahwas olleme Sâlad:
Palluge Jehowat, et sedda Pitksemürris-
tamist ja Rahhet ennam ei olleks, siis ma
tahhan lasta teid minna. Mosesks laks
Kuninga jurest Linnast wälja, ja lautas
ommad

ommad Käed Jehowa pole, ja se Rahhe-
Sardo löppes. Kui Kuningas sedda näg-
gi, teggi ta jälle Patto, ja panni omma
Süddant kowaks. Se olli se seitsmes
Nuhtlus.

§. 453. Se peäle tulli se Rahhetšas Nuht-
lus; Moses sirutas omma Kässi Keppiga
ülle Egiptusse Ma, ja Jehowa laskis kan-
get Tuult tulla Homiko poolt, mis puh-
hus keige se Päwa ja keige se Dõ; ja se tõi
Kohhotirtsid ülles ni pakult, et nem-
mad katšid keige se Ma. Pinna keiges E-
giptusse Kuningriks, kui nemmad ennast
mahhalastšid, ja soiwad ärra keik Ma-
Koh-
to, ja keik Pude Wilja, mis jal sest Rah-
hest olli üllejäänud (§. 451), nenda et keige
Egiptusse Male ühregi Haljast ei jäänud, ei
Pude peäle, egga Kohto Ma peäl.

§. 454. Se teggi Kuningale Hirno,
et ta Nuttoga satis Mosesse ja Aroni jär-
rel, ja tunnistas, et ta Patto teinud; nem-
mad

mad piddid agga se Kord weel temma eest
Jehowat paßuma, et ta sedda Nuhtlust
arrasadafs. Moses läks, ja palus Jeho-
wat; ja Jummalaskis tulla kanger Suult
Ohto poolt, se tõstis need Kohhotirtsud
ülles, ja wiis neid Arabia Kõrbe pole, sen-
na Merresse, mis Kõrkiatte Merreks
nimmetakse; senna uppusid nemmad ärra.

§. 457. Kui se Nuhtlus sai möda läinud,
panni Kuningas iälle Jehowa wasto, ja
elas Israeli Rahwa Wäljannemist;
sepärrast läkkitas Jummal se ühheksas
Nuhtlus. Moses siirutas omma Kät Tae-
wa pole, ja paks pilkane Pimmedus tulli
ülle keige Egiptusse Ma, hopis kolm Päwa,
nenda et teine teist ei näinud, egga kuhhogi
ei woinud minna neil kolmel Päwal; agga
Kofeni Maal, Israeli Rahwa Ello Ma-
jade jures olli walge.

§. 458. Siis otsiti Mosest ja Aaronit, ja
Barao ütles neile: Minge ja tenige Jeho-
wat;

wat: ja teie wäet' mad Gapsed mingo ka teiega
(454), agga teie Wätsed ja Puddoloju
sed peawad seie paigale jama. Moses üt-
les: Meie lojusjed peawad meiega Selt-
sis wannema, ja mitte ühte Sörgagi ei pea
järele jama, sest neist peame meie ommad
Ohwrid ja Põletamisse. Ohwrid (S. 43)
wõtma Jehowale, ja meie ei tea mitte, mis
suggused meie peame wõtma Jehowal te-
nida, enne kui meie tenna same.

S. 459. Selle Kõnne peäle wibhastas
Kunningas wägga, ja kaskis Mosest minna
omma Silmi eest ärra, ja ütles: Hoja en-
nast, et sa mitte ennani mo ette ei tulle, sest
mil Pawal sa minno Silmad nääd, pead
sa surema. Moses ütles Kunningale:
Sa oled diete räkitud; minna ei tahha so
Silmi ette mitte ennani tulla; agga kei-
need sinno Sullased, kes siin seiswad, need
peawad minno jure tullema, ja mo ette kum-
mardama, ja üttelema: Minne nüüd agga
silit.

fiit Maalt ärra, sinna ja keik se Rahwas,
mis so järrel kâib: ja siis tahhan ma nen-
dega wäljamiñna Egiptusse Maalt.

§. 460. Moses teadis mis Jummal weel
tahtis tehha, sepärrast wois ta nenda rä-
kida Kunninga ees; ja temma läks ärra
Barao jurest sure Wihhaga. Ja Jum-
mal käsks tedda räkida Israeli Rahwa
kuuldes, et nemmad iggaüks piddid laena-
ma Egiptusse Rahwalt, Mehhed Meeste
Käest, ja Maesed Maeste Käest, keiksuggu
Höbbe- ja kuld- Riisto, ja Rideid, omma
Voegade ja Tüttarde Selga pañna, Je-
howa Pühha piddada. Ja Rahwas teg-
gid nenda; ja Jehowa satis neile Urmo
Egiptusse Rahwa jurest, et nemmad neilt
keik rohkeste said, sest Moses' olli wägga
suur ja fulus Mees keige Kunninga Teen-
ride ja keige Egiptusse Rahwa Meest; ja
nemmiad ei arwand sedda, et nemmad neist
piddid ilma jama.

S. 461. Müüd olli se kümnes Nuhtlus:
liggi, mis Egiptusse Rigi ülle piddi tulle-
ma, ja Barao Süddant nenda pöörma, et
ta isse Israeli Rahwast ärraajaks. Sum-
mal andis sedda Mosesiele teäda, et ta wo-
is Rahwast seäna wasto walmistada, sest
lesk Os Aeges piddi se sündima; ja üks
Mällestus sest surest Ärralunnastatamisest
piddi jäma Israeli Lastele keige tullema.
Pöörwe Rahwa Aeges.

S. 462. Ja Moses räkis Rahwale, et
sesamma Ku kümnemal Päwal, mis nen-
del Kä olli, ja Abibi Ku nimmetadi,
piddi iggaüks Perre. Wannem omma
Waimude. Ärra järrele wörma ja wälja-
wallitsema üks terwe ja ilmarwigata aas-
tane isfane Ritse, ehk Lamba, Zell, ja selle
Ku neljateistkümnemal Päwal sedda tap-
ma, ja wasto Ohtud tedda Tulle äres küh-
setama, hõpis ta Pea, ja Salgega, ja
Süsifonnaga; temma Rahk piddi agga
Seljast.

Seljaſt ärrawoetama, ja ühtegi Luud tem-
mal katti murtama.

§ 463. Nende Tallede werri piddi woet-
tama ühhe Waagna ehk Pekki ſiſe, ja
ſedda kääskis Jummal ühhe Iſropi Rohho
Kimpofeſſega woida igga Ütſe Peälispu
ja kahhe Piitjalla külge, kus ial Iſraeli
Rahwaſt ſees oltſ, et ſe ärrarikkujä In-
gel, ſedda Jummal tahtis wäljalakkitada,
Egiptuſſe Rahwaſt nuhhelda, neiſt Kod-
dadest teaks mödaniinna, ja ſe Rubtlus
nendesse mitte ei puduks. Ja ſe piddi üts
iggawenne Seädus ollema Iſraeli Rah-
wal, kui Jummal neid ſaaks aitnud Ka-
naani Male (§. 436), ja piddi hütama üts
Paſa Ohwer Jehowale, ja ſedda Talle
nimmetadi Paſad-Talleks.

§. 464. Iſraeli Rahwas künſid ſedda
Peik omma Peadega Mani, ja heitſid Jeho-
wa ette mahha. Ja nemmad wallitſeſid
wälja ſel künnemal Päwal niſugauſed.

Ritse- ja Lammaste Talled, kul Jummal
olli käsitud, ja tapsid neid selle Ku nelja-
teistkümnemal Päwal keskpäide Aeges,
Jummala Käso järrel, iggaüks omma
Berre Waimude Urro möda.

§. 465. Ja Jummal räkis weel Moses-
sele ja ütles, et ühtegi ei piddand toreit sest
Tallest ärrawoetama (§. 462), egga üks-
ki sedda Bee sees keetma, waid terwelt
piddi se Tulle ärras küpsetud sama, wihha
Kohtudega piddid nemmad sedda söma,
ja hapnematta Leiba seäl jures (hopis seitse
Päwa selle järrel weel piddid nemmad sel-
ged hapnematta Leiba söma); ühtegi ei
piddand nemmad sest Tallest üllejätma
teise Homikoni, ja mis üllejääks, käs kis
Jummal Tullega ärrapöletada. Wõ pid-
di neil Wõöl ollema sedda sües, ja Ringad-
Zalges, ja Kep Käes; ja Ruttago piddid
nemmad sedda söma, sest et Jummala
Ärrapeästmissse Tund liggi olleks (§. 459)

§. 466.

§. 466. Ja Israeli Rahwas teggid nenda, ja sel seätud Päwal (§. 462) tapsid ja kipsetasid nemmad need Talled, ja wasto Söd hakkas iggaüks Perre: Wannem omma Perre: Waimudega sedda söma, nenda kui Jehowa olli käsknud, ja kellel ommas Majas wäga pissut. Waimusid olli, se rassis ja kipsetas omma keigelligima Nabriga ühtekokko ühhe Talle.

§. 467. Ja se sündis kes e Söd Mees, et Jehowa wäjalakkitas omma Ingal (§. 463), kes mahhaidi iggaühhe esimesse Poeg: lapskeigeis Egiptusse Kunningriks; ni hästi Kunningal, kui sei keigealwemat temma Riiks; ja nendas mmori ka keik Lojuste esimesesed issased Lomad. Sellest ärkas ülles Kunningas ja keik temma Teenrid ja keik Egiptusse Rahwas, ja suur Riisendamisse Heäl tousis keige Kunningriki sees, sest et sedda Honet ei leitud, kus ep olets Sarnud sees olnud: agga Isra-

eli Nahwasse ei putund se Nuhtlusse In-
gel mitte (S. 463).

§. 468. Siis Kunningas lastis kutsuda
Mosest ja Aaronit weel selsammal Isel,
ja ütles: Wõtke ja minge mo Nahwa seast
ärä (S. 459), teie ja keik Israeli lapsed;
minge ja tenige Jehowat, nenda kui teie
ollete räkinnud, ja wõtke keik ommad Weik-
fed ja Puddolojused ennestega, nenda kui
teie räkisite (S. 458), ja minge, ja õnnis-
tage mind ka! Ja Egiptusse Nahwasgi
ajast wägga nende peäle, et nemmad us-
knaste seält piddid ärraminnema; sest nem-
mad ütlesid: Muido meie surreme keik ärä.

§. 469. Israeli Nahwas ollid keik walmis
ja Riides (S. 465), ja otasid agga sedda
Käsko; nemmad hakkasid warsi ja Rutto-
ga minnema, kui neid ni wägga aeti; nende
Seiwa - Taignen olli neil Kunnade sees ilma
happematta, ja nemmad siddusid ommad
Seiwa Kunnad hopis Taignaga Niette sis-

se ja Kandfid neid ommas Selgas ärra, ja
Tee peäl teggid nemmad sest hapnematta
Kogid, ja kupsetasid omma Taignast, sest
seäl ei antud neile ennam ni paljo Aega.

§. 470. Ja keik need laenatud Hübbe,
ja Kuld = Riistad, ja Riided (§. 460), misid
nemmad ennestega ärra, sest Egiptuse Rah-
was ei wötnud Aega, neid nende Käest
järele kulada; ja keik ommad Weiksed ja
Puddosojussed aiasid nemmad ärra; neu-
da et nemmad läksid wälja sure Warran-
dussiga, kui Jummal Abraamile olli ette-
kulutanud (§. 108). Ja paljo muud alwa
Rahwast läks ka nende Sättsis ärra.

§. 471. Ja Israeli Laste Meesterah-
wast oll i Egiptusse Maalt wäljamännes
kuuskord sadda tuhhat, ilma nende Mae-
sed, ja Tüttrid, ja need Woeglapsed, mis
weel mitte kabhakümne Aastased ei olnud.
Seitsekümmed Hinge ollit neid agga Jo-
seppiga ühte kofko, kui nende Issa Jakob

ehk Israel omma Easte ja Perrega Eaiptusse Male tulli ellama (§ 304); ja sedda Aega ei olnud ennam kui kaksfadda ja wiisteistkümmeend Aastad; ni wagga olli Jummal rieid seal lastnud siggida omma Eootust möda (§. 106).

§. 472. Kui nende Aastade kõrwa arwatakse Aeg, sest Pääwast, kui Jummal Abraami sädis omma Issa Majast, Uri Eünnast Kaldea Maalt (§. 80. 81.), wals jaminema wõõrale Male, fenni kui Israel omma Eastege tulli Egiptussesse ellama (§. 303); sedda olli ka nendasammoti kaksfadda ja wiisteistkümmeend Aastad: siis on keik sedda waewalist ja Riufatusse Aega, mis se wagga Abraam ja temma Sugguwõssa wõõraste Made sees on ellanud, nellisfadda ja kolmkümmeend Aastad (§. 108), täis ja täis sest Pääwast sadik, kui keik Israeli Rahwas, kui Jummal sired Wäehulgad, Egiptusse Maalt wäjaläksid ja arwaaeti (§. 469).

§. 473. Ramese Piina jurest Roseni
 Maalt hakkasid nemmad minnema kohhe
 Hommiko pole, Arabia Ma pole (§. 416),
 ja loid omma esimenne Lager ülles Sukko-
 ti. Neil olleks wägga õige ja liggi Tee
 olnud Kanaai male miina (§. 326) Wi-
 listi Rahwa Ma läbbi (§. 103. 154), nen-
 da et nemmad kohhe Pohja ehk Jdda pole
 olleksid läinud, ja monne Naddalaga senna
 sanud: sest sedda polnud enam kui üks
 poolfadda Pennikoorma Kanaani Ma
 Rajale. Agga Jummal näggi, ette, et
 Wilisti Ma Rahwas nisuggust suurt Hul-
 ku ei lasseks Heaga omma Ma läbbi miin-
 na; ja kui Israeli Mehhed Söddimist nääl-
 sid, siis nende Südda langeks, ärra, ja
 põraksid jälle Egiptusse Male taggasi.

§. 474. Sepärrast seadis Jummal, et
 nemmad piddid teist kaugemat Teed ette-
 wõtma, ja warsi Homiko ehk Reshomiko
 pole hoidma, nenda et Wilistide ja Ama-

leki Ma nendel Eorwale jaid wasafut Rät,
sure Merre pole; ja nende Tee piddi kaima
ühhe tühja ja prii Ma läbbi, kus ühtegi
Innimest egga Nahwast ei otnud ekamas,
ja Arabia Kõrwoeks nimmetadi, kus
muist selge Liwa-nduum olli muist paljas
Eiwwine Ma, ja must hea Rohho-Laan, mis
Sojastele kül Toldust andis, agga Inni-
mestele ei kaswand egga leitud seäl ühtegi.

§. 475. Se olli ennamiste sesamma Tee,
kust kaudo enne sedda Josep ja temma wen-
nad, omma Issa Israeli Kehha sure auga
wisid Kanaani Male mahhamatta (§. 326);
ja nenda wiis Moses nüüd ka Josep-
pi Kehha ehk Luud ennesega ärra, mis
siitsadik ühhe Kristo sees ollid hoitud Egip-
tusse Maal, ja mis peäle Josep olli last-
nud Israeli Lapsed wanduda, et nemmad
neid piddid ennestega wima Kanaani Ma-
le, kui Jummal neid ehk nende Lapsed E-
giptussest jälle seina sadaks (§. 332), et
tema

temma Luud woiksid sada mahhapandud
temma Wannematte Parris. Hauda Mak-
pela Wälja Kopasse (§. 136).

§. 476. Sukkoris (§. 473) kutsus Mo-
ses Israeli Rahwast kokko ja maenitses
neid, ja ütles: Mõttelge selle Põawa peäle,
kui teie Egiptussest, seält Orjade Kojast
ollete wäljaleinud; sest Jehowa on teid seält
tuggewa Käega wäljawinud. Sel Põawal,
ja selle Ku sees peate sedda Tenistust pid-
dama igga Aasta, kui Jehowa teile saab
aännud sedda Kanaani Rahwa Maad, mis
ta teie Wannemile jo Wandega on too-
tand teile anda (§. 108), sedda Maad, kus
otse Põima ja Met Josef (§. 442), ehk leit
Jummal Aännid rohkesti on.

§. 477. Ja Jummal seadis Israeli Rah-
wale weel üks teine Mällestus sest Aastast:
Nende Arrapeastminne Egiptussest tulli läb-
bi, et Jummal leit esimesesed Poeglapsed
Jnnimestest, ja leit esimesenne Poos Poos

justest keige se Rigi sees laskis ärrasurmada.
(S. 467), siis satis Kunningas Waras neid
minema; sepärrast seadis Jummal, et
Israeli Rahwal igga es sinenne Poeglaps,
mis Jumale tulleks, ja igga es sinenne iesane
Loom keiksuggu Eojustest piddi Jehowa
pärralt ollema, nenda et Eojuste es siness
sed Lomad, neist mis puhtaks arwati (S. 60),
piddid Jehowale Ohwriks todama; agga
Jnnimeste es siness sed Poeglapsed, ja need
es siness sed Eojustest ja Ellajattest, mis mit-
te Ohwriks ei kolband, piddid ühhe reise
Ohwri Lomaga ehk Ellajaga (S. 69) lun-
nastud sama. Se piddi neil üks iggawer-
ne Seädus ollema.

S. 478. Sukkotist (S. 473) läksid Israeli
Rahwas Etami Kõrbe. Jehowa isse olli
nende Zuhhataja selle teadmatta Tee peäl:
Ea seadis nende eli kaima üks Pilwes
sammas Laewa all, mis neile piddi Teed
näi.

näitama Päwa Aeges, ja neid katma Päwa Pallawa eest; ja Dõ Aeg's kais nende ees üks Tulle Sammas, ka neile Teed näitama ja Walget tegegema, nenda et nemmad Dõ ja Päwa Aial woifid ja nägid kãia, kui se tarwis lõks. Se Sambawifi Piltw ei lahkund nendest Päwa Aial, egga se tulline Sammas Dõ Aeges: Nenda ollid nemmad Jehowa nähtawa Raitsmisse all ja kãifid ifka wiis Meest kõrwoti Egiptusse Maalt wäljamineks.

§. 479. Etamis said nemmad Käsko weel ennam Loune pole kallada (§. 474), ehk polestsidif taggasi pöördä Egiptusse pole, ja panna Lager ülleslúa Piwori Kohata, Kõrkiate Merre äre (§. 456), mis punnase Merre Ohtopoolne Dts on (§. 416); seäl piddid nemmad weel üks Zimmeteggo nähha sama, mis Jehowa Egiptusse Rahwa Nuhtlusseks tahtis tehha. Sest Kunningas Waras unnustas pea ärra keik

fedda Hirno, mis Jehowa temmale ja ta
Nigile olli teinud (§. 440-467).

§. 480. Baras kabhetses, et ta nisug-
gune suur Huik Rahwast (§. 471) olli laste-
nud omma Rilist ärramiinna, kes temmale
ni suurt ja kanger Teggo ollid teinud (§. 406):
Temma wõtris kofko keik omnad Kuütüid
ja Sõawankrid, ja nende Pealikud, ja
omma mu Sõawäggi, ja istus ennese Tõl-
la peäle, ja hakkas nendega Israeli Rah-
wast tekkajama, et ta neid piddi taggasi
toma Egiptusse.

§. 481. Ja temma sai nende liggi seäl
Kõrkiatte Merre ehk punnase Merre äres
(§. 479). Israeli Rahwas näggid ommas
Lagris neid tullemad, ja nende Südda
langes ärra (§. 473), ja said täis Kartust,
ja hüüdsid Jehowa pole, ja ütlesid Moses-
sele: Eks meil alleks Haudasid olnud E-
giptusse Maal, et sa meid seält ärratõid,
is meie seie Kõrbe piddime ärrasurrema?
Eks

Eks meie üttelnud: Seisa meitest rahho
(S. 435), sest se on meile parrem, et meie
Egiptusse Rahwale Tegga teme, kui et meie
senna kolleda Kõrbe ärrasurreme.

§ 482. Moses teadis, mis Jehowa tahtis
teha: sepärrast ütles temma: ärge karite
ühtegi, waid jäge agga seisma, ja wadage
fedda Ärrapeästmist, mis Jehowa teile tãn-
na sadab: sest fedda Egiptusse Rahwast,
mis teie tãnnapãaw näte, ei pea teie ennam
wãhha sama ellades. Jehowa wõttab is-
se teie eest sõddida, ja teie peate waid seis-
ma! Nenda Moses trõõstis Rahwast; ag-
ga temmal ennesele oli ka kõi Karust; ta
ohkas ni wãgga ommas süddames, et Je-
howa temmale wastas: Mis sa mo pole
kõssendad?

§ 483. Ja Jehowa kãskis neid omma
Lager üllestõsta, ja eddasi miãna Merre
pole. Ja se Pilwe Sammas (S. 478),
mis siitsadik nende eli kãimas olli, põras

nende tahha; ja kui Dõ kätte tulli, olli ta Is-
raeli Rahwa poolt walge, et ta neile Seed
walgustas, aaga Eg prusse Rahwas poolt
olli ta pimme: ja olli Bahheks mollemat-
te wahhel, et teine Rahwas leise liggi ei
saand keige se Dõ.

S. 484. Ja Israeli Rahwas said Mer-
re=Wee liggi, ja Moses sirtutas omma
Kässi Keppiga Merre pole, ja Jehowa las-
kis tulla langet Hommiko Tuult, mis satis
se Wessi nende eest ärraminne, ja se
Wessi andis ennast kui lõhnutud ühhest ärr-
ra kahhele polele, et Merri nende eest kui-
waks sai, ja Israeli Rahwas keske Merrest
iäbbi läkiid ta kuima Pohja peäl, ja se
Wessi seisis neil kui Mürid parremal ja
pahhemal Poel.

S. 485. Egiptusse Rahwas ollid ni moist-
matta, ja ajasid nende järrel keige se Dõ,
senni kui nemmad said keske Merresse. Ja
Jehowa watas nende peäle (ööldakse) seält
Pilwe

Pilwe ja Tulle Samba seest (§. 483)
Nommiko Bahhi Ujal, ja hirmutas neid:
Ja need Kartad nende Sõda-Wankride
alt lükkati ärra ja se Eddasiminneminne
sal neil wägga raskeks — Nemmad moist-
sid pea, et se Jehowalt tulli; sepärrast taht-
sid nemmad taggasi pöördä, ja hüüdsid:
Pöggene me Israelist, sest Jehowa söddib
nende eest meie wasto. Ja nemmad pö-
rasid ümber.

§. 486. Uggä Jummal laskis Mosest
sirutada omma Käsi Merre pole, kui Is-
raeli Rahwas üllid läbbi sanud, ja Merri
hakkas Koido Ujal kangesse jälle joosma,
ja Wessi tulli Egiptusse Rahwa wasto
nende Pöggene mises, ja kattis ja uppu-
tas leit Barao Wankrid, ja Kuuütid, ja
Sõdawäge, ja tedda ennast, et neid ei jä-
nud ülle ühreatinustki.

§. 487. Israeli Rahwas näggid siis ag-
ga Egiptusse Meeste furnud Kehhad Ma-
äre

äre tullemad, ja said immeks panna Jeshowa wägawat Teggio, ja temma immelikko Arra peäst nist! Nemmad kartsid Jeshowat, ja laulsid temmale Kirusse Saulo keigest Süddamest, ja uskusid Jehowat, ja temma Sullast Mosesst, kes Jummalast nende Juhharajaks olli seätud.

§. 488. Nemmad läksid siit omma Teed eddasi, nenda kui se Piltwe Sammas neid juhharas (§. 478), ja said Suri Nõmme, mis üks wägga kuitu Koht Maad olli, nenda et nemmad kolm Päwa käisid, ja ühtegi Wet ei leidnud; wimaks said nemmad ühte Paika, kus Wet olli, agga se ei sündind jua, sest et se wihha olli. Selle Paika Nimmi pandi Maria se wihha Wee pärrast; ja Nahwas hakkas riidlema Mosessega (§. 481), et ta neile Wet ei saatnud. Moses hüdis selle Hädda sees Jehowa pole, ja Jehowa näitas temmale üks Pu, sedda piddi ta pannema senna Wee sisse,
ja

Ja se Wessi sai maggu-saks, et ta sündis
jua.

§. 489. Marast lüksid nemmad ärra,
kui Jehowa neid enne sai maenitsend, et
nemmad temma Sanna piddid kuulma,
ja temma Rääsud piddonia; ja nemmad
said Elimi, kus kaesteistkümmend Wee-
Hallikast olli, ja seitsekümmend Palmi
Pund.. Se rõmustas neid wägga, sest et
neidsuggusi Asso seäl sures tühjas Kõrbes
paljo ei leitud, ja nemmad loid senna om-
ma Lager ülles.

§. 490. Seält lüksid nemmad eddasi, ja
said Sinni Kõrbe, teise Ku wieteistkümmen-
mal Päwal pärrast sedda, kui nemmad E-
giptussest olliid wäljaläinud. Elin nende
Loidus hakkas lõppema, mis nemmad seält
Nuttoga enneste kasa olliid wõtnud (§.
469); ja Rahwas nurrises wägga Mosesse
ja Aroni wasto, kes neid olliid ärrasaat-
tud Egiptusse Maalt, kus Rahwas om-
ma

ma Lihha. Pottide jures olli istunud, ja
Leiba ommad Kõhhud täis sõnud, agga
niid piddid nemmad senna kolleda Kõrbe
Râja surrema

§. 49. Moses ja Aaron ütlesid: Mis olle-
me meie, et teie meie wasto nurrisete? Teie
Nurriseminne on Jehowa wasto, ja temma
on sedda kuulda wõtnud Wadage, weel
sel Dhtul peate teie tundma, et Jehowa
teid Egiptussest on wäljasaatnud; ja Hom-
miko peate temma Au nähha sama; sest Rest-
päide Negeš peate teie Lihha söma, ja
Hommiko peawad teie Kõhhud Leiba täis
sama, ja teie peate tundma, et Jehowa on
teie Jummal.

§. 492. Ja sel Dhtul tullid Selaxwi
Linnud nende Lagrisse, ni pakfult, et nem-
mad nende Teltid; katsid ja iggaüks wois
neid Rättega kinniwõtta ja tappa, nenda
et Israeli Rahwas Lihha kül süa said.

S. 493. Ja Hommiko olli Pagri ümber
Kasie lord Maas; ja kui se toutsis, siis
ja üks Kord penitents ümmargust mah-
ha, kui walge Külma Nille Ma peal. Ja
Kahwas watasid sedda, ja ei teadnud ödl-
da, egga nimmetada, mis se piddi ollema,
sepärrast küssid nemmad teine teiselt:
Man, Man ehk mis se ollkes; ja sest ha-
kati sedda Mannaks nimmetama.

S. 494. Ja Moses ütles: se on se Peib,
mis Jehowa teile tootas anda süa (S. 491);
kõggige sest iggamees, ni paljo, kui ta ar-
wab joudwa süa, üks Gomor ehk Kan-
no täis iggaühhe Ossaks, kes temmaga
Teltis on, omma Perre Wainude Arro
järele. Ja Kahwas läksid wälja, ja kogu-
gid, monni püsut, monni paljo, ja läksid
sega omma Teltide sisse.

S. 495. Ja se sündis, kui nemmad sed-
da üllesmöötsid, et iggamees ommad täied
Möötud sai, ehk ni mitto Gomori, kui tem-
ma

ma Perres Waimusid olli, nenda et
sellel ärra ei pudund, kes pissut olli kogu-
gunud, egga sellel ülle ei jänud, kel palju
ollid. Ni immetikkult seadis Jummal sedda
sel Päwal, ja ka pärrast sedda igga Hom-
miko, kui nemmad omma Gomori ehk Kan-
no Mõõdoga sedda üllesniõõtsid. Ja se
samma Gomori Mõõt olli kümnes Osja
ühhest Ehwaast ehk polest Wakkast.

§. 496. Ja Israeli Rahwas sõid need-
sammad ümmargused penikesed, ehk sedda
Manna, ja se olli walge peält wäha, kui
Koriandri Seme, ja temma Maggo olli
kui Mee-Koalde Maggo. Ja Moses ütles
Rahwale: Argo jätke ükski sest ülle üh-
tegi hoomseks Päwaks!

§. 497. Igga monned Rahwa seast ei
wõtnud Mosesse Sanna kuulda, ja jättsid
sedda, mis nemmad ollid koggunud, muist
ülle teiseks Päwaks; ja se olli teisel Homi-
kul

Kul Ussa täis, et se ei Kolband Kuhhogi.
Ja Moses kelas sedda neile diete Kurjaga;
sest seitsammast Pääwast lastis Jehowa
sedda iggapääw langeda ehk saddada Taa-
wast, et nemmad igga Himmiko, enne kui
Pääw pallawal; hakkas paistma ja sedda
äärasullatas, omma pääwane Toidus woi-
sid Ma peält leida, ja Lagrisse wia.

S. 498. Ugga kul nemmad Naddala ku-
endamal ehk Redesel Pääwal omma Ossa
jälle umbes ollid wäljast koggonud ja sedda
allesmöötsid, siis sai iggamees kaks Kan-
no täit igga Waino Ossaks ommas
Perres (S. 495). Sedda Rahwas panui
imneks, ja need Wannemad tullid Moses-
se jure, ja räähid temmale sedda.

S. 499. Ja Moses ütles: Se on sepär-
wast, et homme on seitsmes Pääw ehk
Singamisse Pääw, mis õige pühha ja rah-
holinne peab ollema Johowale (S. 15).
On teil Loibo tehha, siis tehke, ja mis teil
feta

leta tulles, sedda Feetke (sest se Manna
sündis neii mitmetwihi pruukida); ja teie
mis üllejääb, sedda pange ärra hoimseks
Päwaks. Ja nemmad teggid nenda, ja
se ei läinud mitte haifema eaga tulnud üs-
sisiid sisse, nenda kui teiste! Päiwil (S. 497).

§. 500. Ja Moses ütles teitsmemal Pä-
wol (mis Paapawaks nimmetakse): Täna
tõge sedda, mis eile on üllejäinud, sest
täna on Jehowa Hingamiste Päaw, ja
teie ei leia sedda mitte wäljast, waid kuen-
damal Päwal annab Jehowa se eest teile
kabhewõrra (S. 498). Nagga monned nende
seast ollid sannakuumatta, ja läfsid seits-
memal ka wälja, ja ei leidnud ühregi.
Sedda Jummal wanni pahha Melega räh-
hele Täewast, et nemmad ülle Jehowa
Käsi teggid, ja Moses pididi sedda ueste
ja kowwaste neid keelma, sest se olli üks
Kiusaminne Jehowa wasto.

§. 501. Ja Israeli Rahwas sõnad
Manna, ja koggosid sedda kuus Hommi-
kud igga Naddalas omma Lagri ümbert,
ni kaua kui nemmad seal Kõrbes (§. 474)
käisid ja Usset ollid, senni kui nemmad Ka-
naani Ma Raiale said, mis nende Pattude
pärast kauaks kül wibis.

§. 502. Ja Mosesse Wend Aaron panni
Zehowa Kästo peäle ühs Kann ehk Go-
mor sedda Manna (§. 474) ühhe Kuld-
Niista sisse, et se piddi hoitama tulles
Põlwe Rahwale, et need nahha saaksid
sedda Leiba, mis nende Wannemad Kõr-
bes ollid sõnud ni kaua Aega.

§. 503. Sinni Nõmmest (§. 490) läk-
sid nemmad Rexidimi, mis Orebil Mäe
liggidal olli, kus Jummal ennast Moses-
sele keigeessiti ilmutas seal põllesas Rib-
bowitsa Põõsas (§. 421). Siin ei olnud
neil jälle Bet jua (§. 488), ei Innimestele
egga Lojustele: sedda Israeli Rahwas
pannid

pännid wägga pahhaks, ja hakkasid Mo-
sesse peäle kätima, ja temmaga wägga riid-
lema, et ta neid Egiptussest olli wäljato-
nud, et nemmad hõpis omma Lastega ja
Eojustega senna kuiwa Rõnime piddid Zan-
nusse surema.

S, 504 Moses hädis Jehowa pole, ja
Jehowa käsks tedda wõtta monned Rah-
wa Wannematte, ja nendega miina
Orebi Mäe jure, ja wasto Kiwot Kaljo
lõma omma Keppiga, misga temma E-
giptusses (S. 438) ja punnase Merre jures
(S. 484.) Peik need Immeteud olli teinud;
sus piddi seält Bet kül ja rohkeste wälja-
tullemä. Moses läks ja teggi sedda Rah-
wa Wannematte nähhes, ja se Kaljo an-
dis ennast lõhki, ja Wessi hakkas seält seest
kui üks Jõggi joosma, et Innimeste ja
Eojustele jua kül sai.

S 505 Ja Moses panni selle Paika
Nimmi Massa ja Meriba, se on Riisa-
misses

missse ja Rio Balk, sest. et Rahwas seäl
temmaga oaid vielnud, ja ütelnud: On
Jehoma ka meie seas ehk mitte?

§. 506. Ja Amaleki Rahwas, kes Esa-
wi ühhe Voia. Voja Sugguwossia ollid
(§. 159), ja Israeli Rahwa Teest kaugele
kui kormale jäid (§. 474); need tulid om-
ma Elamisse Paigast Pohja poolt, sure
Merre poolt ärest wälja, Israeli Rahwa
wasto söddima, kui nemmad Rexoidimis
Lagris ollid (§. 103.). Se olli jälle üks
koggematta Aissi ja Ehmatus.

§. 507. Uaga Moses lotis Jehoma peä-
le kes neid Baras Käest olli ärrapeästnud.
Ja temma kutsus ühre Meest, Josua Num-
mi, Erwaimi Suguarrust, ja käsks ted-
da wallitseda Mehhi Rahwa seast, ja min-
na söddima Amaleki Rahwa wasto. Ja
Moses, ja temma Wend Aaron! ja weel
üks Mees, Ur Nimmi, piddid minnema
ühhe kõrge Mäelingo Ditsa, sedda Södda
watama.

§. 508.

§. 508. Ja se sündis teisel Pääwal, kui
Josua wäijalaks nende wasto söddima, et
Israelil Woimus olli, kui Moses omma
Kät keppiga ülles tõstis; agga kui ta om-
ma Kät mahhalaskis, siis olli Woimus
Amalekide Kä. Kui Moses sedda näggi,
laskis temma Kiwra seäda ennese alla,
ja istus senna peäle; ja et temma Käed
rasked ollid ja ärrawässisid, siis Aaron ja
Ur piddasid temma Käed üllewel, teine tei-
ne poolt, senni kui Öhto, kui Pääw Eoja
laks.

§. 509. Ja Israeli Rahwas said tait
Woimust Amalekide peäle, nenda et Josua
neid hopis woimatumaks teggi selle Eah-
hingi läbbi. Ja et nemmad ni ilmaasjata
Israeii Rahwa wasto söddima tullid,
siis wihhastas se Jehowat wägga, ja ta
ähwardas Amalekide Mällestust hopis ärr-
rakautada Taewa. Ja Moses ütles: Et
nende Kässi Jehowa Aujärje wasto olnud,
- siis

siis peab Jehowa Södda Amal.
to ollema Pölvest Pölvoni.

§. 510. Ja se iündis weel kauu parcau
sedda Aego, kui Israeli Rahwas jo haalka-
sid Kanaani Ma Rajale sama et Jum-
mal sedda ueste nende Mele tulletas (5 Mos.
25, 17) ja uiles. Mõlle se peäle, mis Amalefi
Rahwas sulle teggi seäl Tee peäl, kui
tele Egiptussest wä jatullite, kui ta so peäle
tuuli Tee peäl, ja löi so wimfest Seltüst
mahha, keik kes so järrete nödraks jänud,
kui sa ollid nõrk ja ärrawä jänud; sest ta
ei fartnud Jummalat. Ja kui se jünib,
et Jehowa so Jummal sulle annab hingada
keikist so Waenlastest ümberkando, seäl
Maal, mis Jehowa sulle annab Pärres-
Dssaks, siis pead sa Amalefi Mällestust
arrakautama Taewa alt. Urra unnusta
sedda mitte ärra.

§. 511. Ja Moses ebhitas senna, kus se
Eaghing olli olnud, Jehowale ühhe Altari
felle.

Mällestusjeks, et Jehowa neile
annud Almalefide wasto, kes
õppetus Sõamähhed eläid, ja Is-
raeli Rahwal' olli se hepis üks woõras Aost.
Ja Moses panni se Altari Minni ehk kir-
jotas senna külge: Jehowa on minno
Lip ehk Sõa-Mark!

§. 512. Ja need Asjad said kuulsaks
seäl ümberlaudo, ka Midjani Rahwa ju-
res, kuhho Moses ennemäiste olli pögge-
nend Runninga Barao Bihha eest, ja
üks Hulf Maad Newidimist Drebe Mäest
weel einal ollid Hommikso pool punnase Mer-
re tagga. Ja se Midjani Preester Ruel ehk
Jero Mosesse Ali, tulli Israeli Rahwal' agris-
se Newidimi, ja tõi ennesega Mosesse Mae-
ne Sippora, ja temma kaks Poega Korjom
ja Elieser, kes Mosessega Selesis teik läksid
Egiptussesse, agga parrast jälle taggasi olit
lakkitud Midjani Males.

